

na založení Fakulty sportovních studií, na niž pak přešel jako kmenový pracovník na plný úvazek. Stal se členem Vědecké rady FSpS a profesorem na katedře kinantropologie, byl školitelem doktorandů, členem Oborové rady kinantropologie aj. Přednášel a vedl semináře z teorie sportovního tréninku a metodologie vědecké práce, vedl mnoho diplomových prací, ale byl také vždy ochotný konzultovat s kolegy při přípravách jejich výzkumných projektů.

Vědecká práce prof. Havlíčka byla obšírná. Jeho publikace zahrnovaly práce z oboru identifikace sportovní talentovanosti, faktorevé struktury motorických schopností a struktury sportovního výkonu, ontogeneze motorické výkonnosti populace aj. Velkou pozornost s výstupem do praxe vzbudily jeho teoretické práce o řízení tréninkového procesu a modelování dlouhodobé sportovní přípravy. Jeho vědeckovýzkumná činnost vyústila do obdivuhodného objemu publikací – 17 monografií, podíl na 25 vysokoškolských skriptech a 204 vědeckých statí, ve kterých byl hlavním autorem nebo spoluautorem. Také jeho přednášková činnost byla bohatá – zahrnuje 129 příspěvků na vědeckých konferencích u nás i v zahraničí.

Vážná choroba znemožnila pokračovat profesoru Havlíčkovi v této záslužné práci. Přesto zůstává dále v povědomí jak nás – kolegy, tak celé „rodiny“ odborníků z oblasti kinantropologie, trenérů a učitelů tělesné výchovy.

J. PAVLÍK

Nedožitě jubileum profesora Josefa Hladkého

Profesor Josef Hladký, významný český jazykovědec, lexikolog a lexikograf, se narodil před osmdesáti lety dne 30. června 1931 v Brně. Jeho působení na brněnské katedře anglistiky se začalo velmi výrazně rozvíjet už v roce 1951, kdy se stal zaníceným studentem angličtiny a holandštiny. Jeho pozitivní vztah k jazykům, provázený také velmi dobrým lingvistickým zázemím, sdílela i jeho manželka Alena, se kterou se při studiu anglistiky seznámil. Pa-

ni doktorka Alena Hladká také patřila v Brně k velmi uznávaným pedagogům.

Josef Hladký měl to privilegium, že studoval pod vedením profesora Josefa Vachka, jednoho ze zakládajících členů Pražského lingvistického kroužku a asistenta profesora Viléma Mathesia. Později, pod vlivem významného badatele Jana Firbase, nastoupil profesor Hladký v roce 1965 na katedru jako jeho odborný asistent.

Pod vlivem Vachkovým se Hladký zabýval historickým vývojem angličtiny a této náročné jazykovědné disciplíně zůstal věrný celý svůj život. Napsal několik dosud používaných učebnic historického vývoje angličtiny, například *An Old English, Middle English and Early New English Reader* (1998). Mnoho let velmi zasvěceně a rád vývoj angličtiny v magisterském a doktorském studiu přednášel. K jeho vzhledu do podstaty historického vývoje nepochybně přispělo už výše zmíněné studium holandštiny.

Ve svém výzkumu se profesor Hladký systematicky věnoval také synchronnímu pohledu na anglický jazyk. Několik let se zabýval zajímavým a málo probádaným tématem, které uvedl do české anglistiky profesor Vachek, a to komplexní kondenzaci. Toto téma bylo zároveň tématem Hladkého práce diplomové. Profesor Hladký porovnává angličtinu a češtinu a jeho výzkum se orientuje především na stupeň dynamičnosti anglického slovesa. Dalším tématem, kterému profesor Hladký věnoval pozornost, je modalita ve funkčních stylech současné angličtiny.

Prioritu v celoživotní práci profesora Hladkého však zaujímají jeho studie a práce lexikologické a lexikografické. Mezi jeho nejznámější knihy patří pozoruhodný a stále aktuální slovník pod názvem *Zrádná slova v angličtině*, který se zabývá analýzou slov, jež jsou obecně pro českého anglistu kamenem úrazu. Zájem o studium anglické slovní zásoby se odráží i v jeho rozsáhlé monografii *The Czech and the English Names of Mushrooms*. Pro brněnské nakladatelství Barrister & Principal připravil profesor Hladký rukopis slovníku pod názvem *Slovník britské a americké angličtiny*; ten vyšel v roce 2005.

K posledním významným počínům profesora Hladkého patří jeho editorská činnost v souvislosti s vydáním Mathesiaova díla

Paměti a jiné rukopisy, které vyšlo v nakladatelství Karolinum až po smrti profesora Hladkého v roce 2009, díky zasvěcené studii o zakladateli Pražské lingvistické školy Vilému Mathesiovi z pera dvou předních pražských anglistů, profesorky Libuše Duškové a docenta Jana Čermáka.

Život profesora Hladkého se uzavřel 5. ledna 2008. Odešel po několika letech vážné nemoci a statečného boje, který mu často neumožňoval souvisle pracovat na tématech, o nichž soustavně přemýšlel a která se i přes nepřízeň osudu snažil uskutečnit.

L. URBANOVA

Výročí úmrtí Vladimíra Hoppeho (19. 8. 1882 - 3. 2. 1931)

Před osmdesáti lety zemřel Vladimír Hoppe, mimořádný profesor filozofie na FF MU v Brně (1882 - 1931). Hoppe se narodil v Brně, jeho otec tu pracoval jako advokát a poslanec. Děťstvím a chlapečtvím prožil v hanácké Kroměříži, kde byl zaujat bohatou architekturou chrámů, kašen i městských domů, mezi nimiž vynikal arcibiskupský zámek s přilehlou zahradou a ojedinelá „květná“ zahrada s tropickou flórou. V podvědomí citlivého hochy se ukládaly první estetické dojmy a umělecké prožitky, které během života ještě narůstaly a formovaly jeho osobnost i názory. Po krátké lékařnické praxi dokončil gymnaziální studia složením maturity a mohl tak uskutečnit svou touhu po vysokoškolském studiu. Odešel do Prahy, kde si zapisoval filozofii na UK. Jeho oblíbeným a respektovaným učitelem byl prof. Masaryk, jehož myšlení mu imponovalo, a tak přítel K. Vorovka jej mohl později nazvat opravdovým masarykovcem. Mladý Hoppe byl Masarykem ovlivněn, ale postupně se od něj odkláněl a šel svou vlastní cestou. I diplomovou práci obhajoval u Masaryka a jednu dobu byl jeho knihovníkem. S vědomostní, které získal na UK nebyl spokojen, a proto se snažil svůj vědomostní a myšlenkový obzor rozšířit v cizině.

Absolvoval studijní pobyty v Berlíně a Paříži. Zde měl přístup k nejnovější literatuře (nejen filozofické), jejímuž studiu se plně vě-

noval. Získal přehled o aktuálním filozofickém myšlení, blíže se seznámil s nejnovějšími filozofickými směry (intuitivismus, konvencionalismus, fikcionalismus, empiriokriticismus, pragmatismus) a některé jejich představitelé poznal i osobně (Bergson, Boutroux). Na studovaných myslitelích si mohl ověřovat kompatibilitnost svých myšlenek s tehdejšími způsobem uvažování i s řešením vědeckých a filozofických problémů. Proto se ve své první knize, zabývající se kritikou přírodovědeckého poznání, ohrazuje proti možnému načtení z eklekticismu. Tato jeho práce reaguje na krizi mechanicismu, jenž byl založen na redukcionismu a jednostranném racionalismu, jejichž důsledkem bylo zjednodušování skutečnosti a relativita. Kritika z řad mladých filozofů vycházela z uznávání kvalitativně bohaté skutečnosti i její neustálé proměnlivosti, na jejíž poznání tehdejší vědecké prostředky nestačily. Hledali pevný bod (podle Hoppeho - Archimédův bod) v této proměnlivosti a snažili se o poznání jak přírodních, tak duchovních jevů a procesů v jejich jedinečnosti a konkrétnosti. Podrobovali ostré kritice dosavadní racionalismus (matematická přírodověda), který podle principu identity skutečnost unifikoval, odhlížel od roznosti a specifičnosti poznávaných jevů. Řešení tohoto problému vedlo k hledání jejich neracionálních způsobů poznání (intuice, variace představ, ekonomie myšlení, praxe, dialektika atd.). Racionalismus byl spojován s vědou a její kritika se týkala lability samotných základů vědy, jejich vědeckých pojmů a zákonů, považovaných za užitečné konvence – symboly, jimž nic neodpovídá. To byla také jedna z hlavních tezí Hoppeho kritiky přírodovědeckého poznání.

Hoppe se v dalším myšlenkovém vývoji obracel více k člověku, jenž procházel krizí především své osobnosti, a hledal možnosti jejího překonání v duchovní přeměně a mravním zdokonalení (šlo o hledání absolutna – bohočlověka). Tato Hoppeho změna myšlenkové a životní orientace byla ovlivněna několika okolnostmi: 1. prožitky první světové války, 2. propuknutím těžké nevyléčitelné nemoci, 3. intenzivními zážitky z přírody a estetickými dojmy z umění, 4. jeho introvertní povahou a citovým založením. Rozhodující vliv na jeho osobnost měla hudba a výtvarné umění. Hudba procházela celým jeho životem, od mládí až